

KARACADAĞ

DIYARBAKIR HALKEVİ DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Türkiyemizin Ziraat Siyasetinin ana hatları ne o'malıdır.	<i>Nurettin Aral</i>
Gönlümün sesi	<i>N. Günışıldar</i>
Yüz yıl önce Diyarbakır ve Güney doğu	<i>U. Eti</i>
Sigmund Freud	<i>K. Baykal</i>
Halkevi haberleri	...

SAYI: 26

MART

1940

CİLT : 3

DIYARBAKIR BASIMEVİ

Yazı Hey'eti

Salim Atalık — Seyfi Alpan — Kâzım Baykal — Süheyl Beken
Hüsrev Eldem — Usman Eti — Osman Ocak — Kâzım Oral
Ömer Öner — Neşati Üster

MUHABİR AZA : Cavit Demiral (Lice) Münip Gültekin (Ergani)

Umumî Neşriyatı İdare eden Yazı İşleri Müdürü
AGÂH ARMAN

Abone Şartları : Yıllığı 100 Kuruş 6 Altı aylığı 50 Kuruş Fıatı 10 Kuruş.
Abone olmak isteyenler Diyarbakır Halkevi başkanlığına müracaat etmelidir.

KARACADAĞ

Diyarbakır Halkevi Tarafından ayda bir Çıkarılır

TÜRKİYEMİZİN ZİRAAT SİYASETİNİN ANA HATLARI NE OLMALIDIR.

Nurettin Aral

Birinci Genel Müfettişlik Veteriner Müşaviri

Bir memleketin her sahada kondisine yetmesi pek müşküldür. Fakat birçok memleketlerin bazı istihsal sahalarında bütün ihtiyaçlarına kifayet edecek şekilde verim alması kabildir. Ancak her hangi bir sahada elde edilen istihsalatın gerek normal anlarda ve gerekse harp ve saire gibi fevkalâde zamanlarda bir memleketin ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için bu istihsalatın muayyen bir nisbette ihracat yapacak bir şekilde organize edilmiş olması lâzımdır.

Verimli şekilde ve ihracat yapacak bir surette kurulan istihsal neveleri her memlekete göre değişmektedir.

Memleketimizde geniş mikyasta ve verimli bir şekilde inkişaf gösterecek olan gelir kaynaklarından biri şimdilik ziraat ve hay-

vancılıktır.

Pek şerefli bir tarihe malik olmasına rağmen bir asıra yakın bir zamandan beri ziraat ve hayvancılık sahasında memleketimiz kurtuluş tarihine yani (Cümhuriyetin ilânına) kadar pek fena bir vaziyette bulunmakta idi.

Çiftçi karakterini haiz olan memleketimiz hariçten buğday, patates, pirinç ve un ithal ediyordu.

İstanbul gibi büyük şehirlerimizin kasaplık hayvan ihtiyacının mühim bir kısmı komşu memleketlerden yapılan ithalat ile karşılanıyordu. Bu hal 1923 senesinden itibaren lehimize dönmeye başladı. Bir zamanlar hariçten senevi on milyon kilo kadar pirinç ithal eden memleketimiz

bu gün hemen kendi ihtiyacını karşılayacak bir hale gelmiş bulunmaktadır. (1937) ihracat istatistiklerine nazaran buğday, Arpa yulaf gibi hububatından yedi milyon lira kıymetinde ihracat yapıldığı görülmektedir.

1923 senesinde ekserisi kasaplık olarak iki buçuk milyon lira kıymetinde canlı hayvan ithal edilirken 1930 senesinde ithalatımız dört yüz bin liraya düşmüş ve buna mukabil ihracatımız sekiz milyon liraya yükselmiştir.

Dünya buhranile bebare fiyatların umumî düşkünlüğüne rağmen senelik hayvan ihracatımız 5—6 milyon liralık kıymeti muhafaza etmiştir. Binaenaleyh pek yakın bir mazide ithalatçı olan memleketimizin canlı hayvan hububat ve hatta buğday ihracına muvaffak olması;

Bu sahada pınlı surette çalışıldığı takdirde ihracatın artırılması imkân olduğunu bize göstermektedir. Onun için devletin ziraat siyaseti arasında:

1 — Milli Hububat siyaseti (Başta Buğday gelmek şartile)

2 — Milli hayvancılık siyaseti en ön safta mevki alınmalıdır.

Bu iki mühim işin ziraat siyasetimizin de başında mütalea edilmesi aşağıdaki sebeplerden ileri

gelmektedir. Şöyleki:

Her ne kadar bugün buğday ithal etmekten müstağni ve hatta ihracat bile yapmak imkânlarına malik bulunmakta isek te, bu hal bizim milli ihtiyacımıza cevap vermekten uzak bulunmaktadır.

Buğday ve muhtelif hububat neveleri bir milletin hali sulhte en mühim gıda maddesini teşkil ettiği gibi vatan müdafaasının muvzubahis olduğu tarihî anlarda kudret ve kuvvet vasıtasıdır. Sulh zamanında bir memleketin müsait olan istihsal vaziyeti ordunun toplamışı ile müterafik olarak büyük bir sarsıntı geçireceğinden bu esnada istihsal vaziyeti normal senelere nazaran çok müteessir olacaktır. Bu halin vatan müdafaasının mevzubahsolduğu anlarda Türkiyemizde de vuku bulacağı tabidir.

Bir umumî seferberlik vukuunda memleketimizde iki buçuk milyon kadar tutan çiftçi ailesinden bir milyonluk bir kuvvetin ve ziraatta kullanılan yüzbinlerce çift hayvanın orduya girmesi ziraî istihsalatımızı ne dereceye kadar azaltacağı kendiliğinden anlaşılır.

Onun için bu günkü hububat istihsalatı siyasetimiz bir harp esnasında zuhuru tabii olan istihsal tenakusundan müteessir olma-

yacak dereceyi bulması ve hububat rekoltemizin memleketimizin umumî ihtiyacından hiç olmazsa o/o 20—25 fazla olması ve mümkün merteye muayyen bir stokun her ihtimale harşı hazır bulunulması zaruridir.

Vatan müdafaası esnasında memleket halkının ve ordusunun yiyeceği hububatı emniyetle istihsal eden memleketler en kuvvetli muhacmelere karşı şiddetli mukavemet edecek vasıtaya malik-tirler.

Kaldı ki: Bu gün hudutları kapanmağa mahkûm olan ve denizlere hâkim olmıyan her memleket (Hatta müsait şeraite malik olmayanlar bile) tarihi anın hululünde kendi yiyeceğini temin için senelerden beri planlı bir şekilde anlaşmakta olduklarına şahit bulunmaktayız. Ancak bu günkü ziraat seviyemiz ve vesait noksanlığı memleketimizin büyük buğday müstahsili olan Kanada, şimali ve cenubi Amerika gibi memleketlere rekabet imkânını pek müşkil kılmakta ise de uzun senelere müteveccih planlı bir mesai ve hükûmetin bu günkü himaye sisteminin tevsii, nakliye fiyatlarının haddi asgariye indirilmesi bu sahada rekabet imkânlarını ihzar ve teshil edecektir.

Memleketimizin coğrafi vaziyeti ve akdenize sahil bulunmak-

lığımız geniş nakliye imkânlarının bulunması ve Avrupanın buğday istihlâk eden memleketlerine yakınlığımız bize hububat ihracatı sahasındada ümitli bir istikbal hazırlamaktadır. Netekim Buğday koruma kanununda yapılacak tadilata ait kanun layihasının müzakeresi esnasında sayın ticaret vekilimizin aşağıdaki beyanatı yeni senelerin buğday istihsalatında bize şevk ve gayret verecek mahiyettedir.

Muhterem Ticaret vekilimiz, Harbin başlangıcındanberi dünya buğday piyasası ile Türkiye buğday piyasasını ve satış fiyatını ve yükselme sebeplerini izah ettikten sonra buğday fiyatlarının altı kuruştan aşağı olmayacağını ve hatta daha ileri gideceğini çünkü akdeniz havzasında hemen hemen buğday ihraç edecek memleket kalmadığını bildirmiştir. Ayrıca Bulgaristan ve Romanyalıların buğday ihraç etmelerine imkân olmadığını, Macarların, biraz buğdayları varsa da sevkiyat müşkilâtı olduğunu, binaenaleyh buğdaylarımızın geniş bir talep karşısında olduğunu, buna binaen memleketdabilindeki alış fiyatının 6 — 6. 5 kuruşa yaklaşacağını ifade etmişlerdir. Toprak ofisinin teşkilâtı ve lüzumu kadar ambarları bulunmaması dolayisile kâfi miktarda mubayaat yapılamamış olsa dahi mahsul kâfi derecede

kendiliğinden himaye edileceği tabiidir buyurmuşlardır.

Şu beşaret verici beyanata nazaran memleketimizin buğdayları bugünkü gibi fevkalâde anlarda da rağbetle aranan mühim ihraç maddeleri arasında mevki almaktadır. Onun için:

Buğday ve hububat siyaseti:

değil yalnız bir gıda maddesinin istihsali noktai nazarından, istikbalde Türk vatanının müdafaasını emniyetle temine hizmet edecek ve vatan müdafaasının temelini teşkil edecek bir vasıtanın elde edilmesi yüzünden de ziraat siyasetimizin en başında mevki almaktadır.

Gönlümün sesi

Ağlarım sensiz ben, gecelerimde,
Mecrasız bir seldir gözümün yaşı
Kaplamaş içimi bir kara duman
Benden de dertsizdir dağların başı ..

Hayatım böylece bir çiçek gibi,
Sarardı geçiyor hicranla dolu.
Açmadı sevgimin gonca gülleri
Dikenle çevrilmiş saadet yolu ..

Hicranım toplandı çağlayan oldu,
Bıraktım kendimi bu derin sele.
Benzerim incecik bir fidana ki,
Tutulmuş titriyor bir kara yele

N° Günışıldar

YÜZ YIL ÖNCE DİYARBAKIR

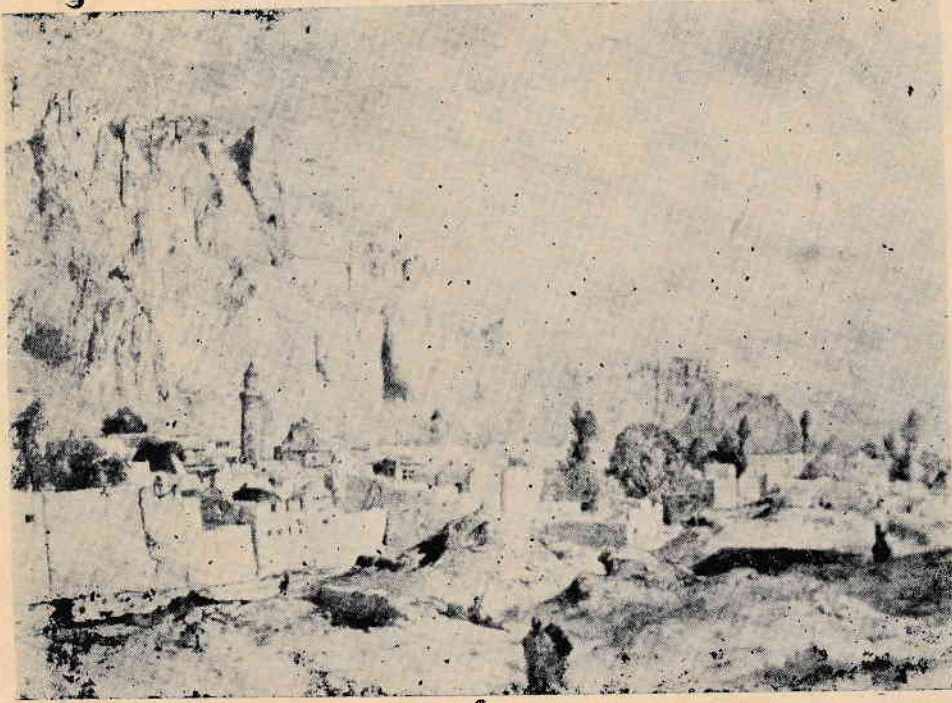
Usman ETI

Zaman, zaman Türkiye'yi ziyaret eden seyyahlar tarafından muhtelif tarihlerde seyyahatnameler neşredilmiştir .

Bunların bazıları pek dar bir görüşle yazılmış olmakla beraber

daha ziyade Anadolu'nun batı taraflarında yapıldığı için Doğu bölgesine aid eserler hemen pek nadirdir. diyebiliriz.

O zamanki nakil vasıtaları ve yolların ırkılığı göz önüne alınırsa

Van Şehri

İçlerinde Anadolu'nun eski tarihini, coğrafyasını aydınlatacak derecede kuvvetli eserler de yok değildir.

Yalnız, seyyahatların pek çoğu

Doğu Anadolu'ya yapılan seyyahatların neden seyrek olduğu meydana çıkar.

Türkiye'yi vakıfane bir surette

tetkik eden seyyahatnameler arasında Doğu Anadolu'dan bahseden eserlerden birisi de Xavier Hommaire Hell'in (Voyage en Turquie et en Perse) Türkiye ve İran'da seyyahat adlı kitabıdır.

Bu seyyahat Fransa hükümetinin emriyle yapılmıştır.

bir kitap halinde hükümetine takdim etmişti.

Dört cildten ibaret olan bu eser, 1854 tarihinde Paris'de tabedilmiştir.

Eserin birinci cildi İstanbul şehrinin abidelerine ikinci cildi de İstanbul'dan itibaren İran'a

Van kalesi

Muharrir Anadolu'yu baştan başa dolaştığı gibi İrana da geçmiş ve İran'ın birçok şehirlerini gezmiştir. Memleketine döndüğü zaman da bu seyahat intibalarını

30

kadar olan yerler üçüncü cildi de İran'a tahsis edilmiştir.

Dördüncü cildi teşkil eden kısım ise bu gezilen yerlere aid resimlerden ibarettir.

Kitabın tamam bir nüshası Paris'de güzel sanatlar akademisi kütüphanesinde (No. 774) bulunmaktadır. Maalesef şimdiye kadar hiç bir parçası dilimize çevrilmemiştir. Yalnız dördüncü cildi, İstanbul Beyazıt inkılâp kitapsarayı tarafından temin edilmiştir. (No. 17)

Bu yazıya eklenen resimler de bu nüshadan kopya edilmiştir.

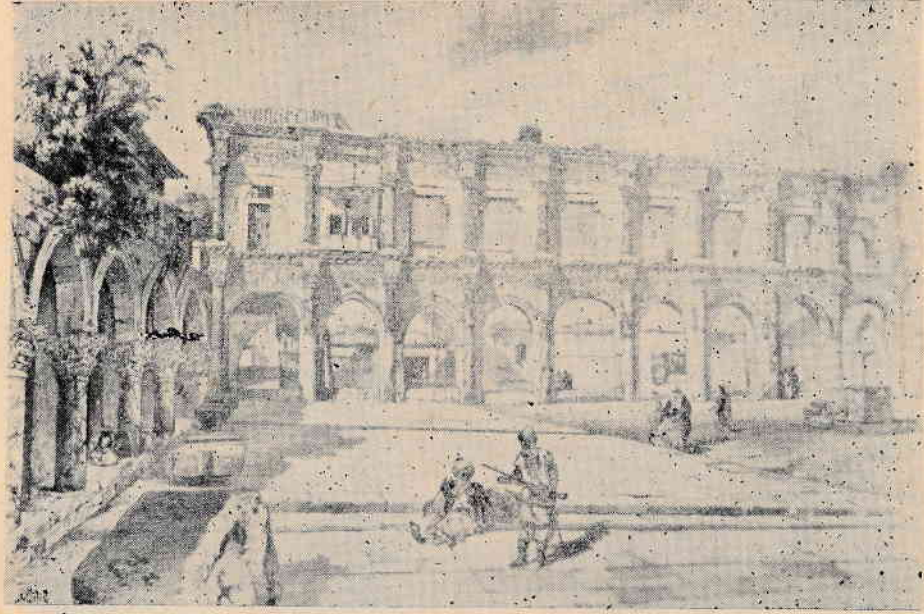
Bu resimler aşağı yukarı yüz

di bir harebe olan eski Van şehri ile Van kalesinin şehre müteveccih cephesidir .

Bu ikinci resimde ön planda Mahmud II. devrinin kıyafetini tabii bir asker oturmaktadır.

Bitlis'in yalnız şehrin umumi manzarasını gösterir bir resmi vardır ki, bu resim çok canlıdır. Tam ortada kale göze çarpmaktadır.

Diyarbakır
Ulu cami
avlusu

yula yaklaşan bir çağı canlandır-
dığı için çok kıymetli ve çok
alakalıdır.

Battal ebedda tabedilen kitap-
ta mevcut Güney doğu bölgesini
gösteren resimlerden bir kısmı
Diyarbakır'a, bir kısmı da Van
ve Bitlis'e aittir.

Van'a aid olanlar, bugün şim-

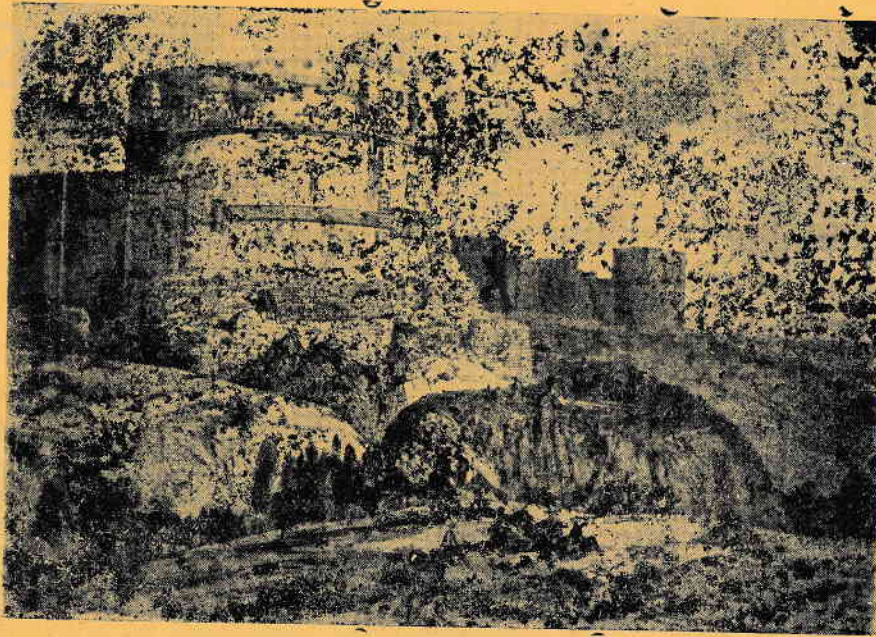
Bu arada ayrıca, Garzan ile Bitlis
arasındaki ziyaret mevkîinin bir
resmi ve o zamanki geyim tarz-
larını gösteren çok güzel bir
tablo mevcuttur.

Diyarbakır'a aid resimler,
diğer şehirlere nisbetle çokçadır.
Belli ki, seyyah bu şehirde fazlaca
kalmış ve memleketi derince

tetkik etmek fırsatını bulabilmiştir.

Resimlerin çoğu 20×30 ebadındadır. Tablolardan biri kalenin (Ben sen) burcunu göstermekte olup Artuk türklerinin bir şah eseri olan bu abide, bütün heybetile canlandırılmıştır. Diğer bir tabloda burçta ve kalede mevcut şekiller vardır.

Üçüncü resim, Ulu camiye

Diyarbakır
Bensen
burcu

aiddir. Geniş avlunun ilerisinde o zaman dahi harap olduğu anlaşılan caminin giriş yerindeki parça göze çarpmaktadır. Şimdi kahveler dizilmiş olan aralıklar kapı halinde açıktır. Ve dışarıdaki cadde ile camiden bugünkü kadar yüksekte değildir. Avluda ihtiyar bir adam ile silahlı birisi

ve daha ileride feraceli bir kadın ve iki adam konuşmaktadır.

Camideki sütun ve başlıkların ince detayları başka bir resimde rebarüz ettirilmiştir.

Beşinci resim zaman Diyarbakırda kullanılan eşya ve edevata aid olup güzel pencere kapı işleme şekillerini muhtevidir.

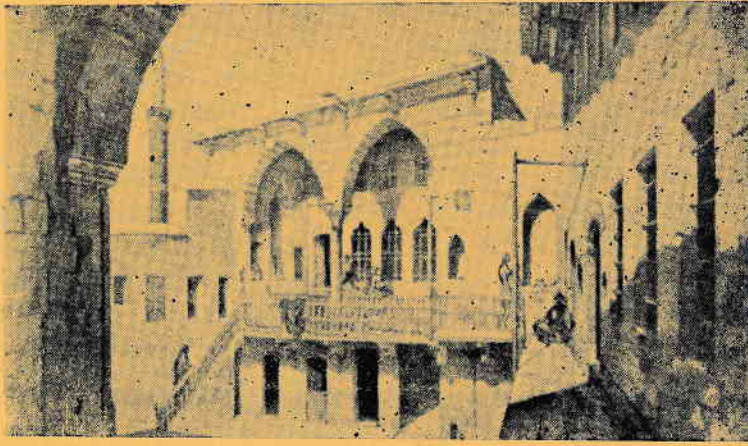
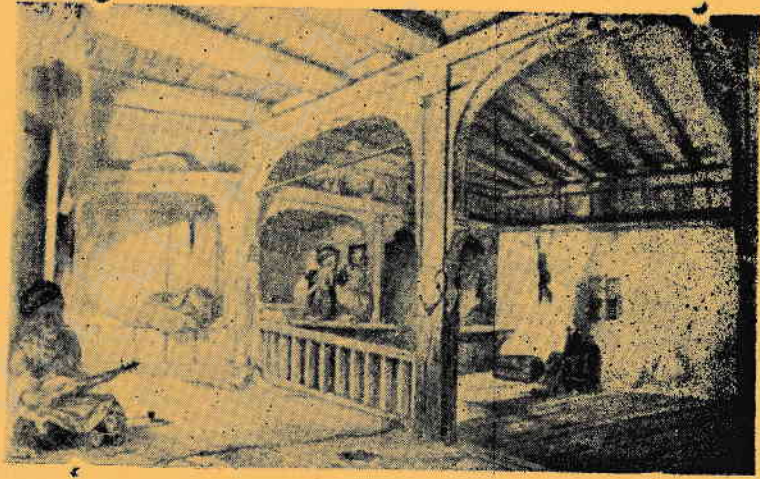
Daha küçük ebadda olan başka bir resimde de bir Diyar-

bakır evi gösterilmektedir ki, bu ev Behrampaşa camisinin yan başında ve halen mevcuttur.

Her biri ayrı bir alaka ile tetkike değer bu resimlerden sonuncusu, Diyarbakır civarındaki Kadı köyünde bir evin içini göstermektedir. Resimde canlandırılan oda iki kısımdır ve arası bir

kapı, parmaklıkla ayrılmıştır. Köşede ocak yanmakta, kenarda ve ön cephede bir adam saz çalmaktadır.

Memleketin tarihî coğrafyası bakımından çok enteresan resim-

leri muhtevi bu eserin metin kısmının tercüme ve neşri, kütüphanelerimiz için muhakkak bir kazanç olacaktır.

1- Kadı köyünde bir ev

2- Diyarbakırda bir evin içi

3- Diyarbakırda yerli kıyafet

ZIGMOND FRÖYD

Filozofi Öğretmeni
Kâzım Baykal

Piskoloji ve ruhi tababet yolunda büyük buluşlar sahibi, ruhumuzun köklerine gizlenen cinsi heyecanların beden ve ruh üzerine yaptığı akisleri hususî metodile tetkik eden, tedavi çareleri bulan bu büyük âlimin hayatı ve sisteminin bazı hususiliklerini tebarüz ettirmek ruhiyat meraklılarına ve talebeme çok faydalı olacağından bu yazıyı yazmak lüzumu hasıl oldu.

Bir yahudi ailesi çocuğu olan Fröyd 6/Mayıs/1856 da Firiburg'da doğmuş 3 yaşında ailesile birlikte Leybzig'a gitmiş, bir sene sonra Viyana'ya dönmüş. Siperl kollejinde tahsilini ikmal etmiş. O zaman Viyana'da meşhur âlim doktorlar bulunuyordu, Bunların tesiri sayesinde Fröyd bütün dünyaca tanılan bir âlim derecesine çıkmıştır. 1885 te Fransa da doktor Şarko'nun yanında bulunmuş. Mataryalizm'e karşı açılan mücadele tabebete de intikal etmiş Salpetyer'in asabi emraz etüdlerine girmiş. Şarko bilhassa isteri hakkındaki iddiaları red ederek pisişik hallerin tesiri üzerindeki ısrarları, isterinin eski telâkkilerini yıkıyor yerine Pisikoanaliz denemelerini ikame ediyordu. Nansi deki Brenheym'in Somnambülizme karşı ipnotizma tecrübelerile sabit olan tahteşşuurun rolüde Şarko'ya malum olmuştu. Bu denemeler Fröyd'e hakikaten bir pisikoanaliz sistemi yaptırmıştır.

30 yaşında evlenmiş altı çocuğu olmuş. İçli ve hınçlı bu yahudi ruhiyatçı yahudi milliyeti aşılması ve terbi-

yenin o duygu ile olmasını istilzam eder. Fizyoloji profesörü 1902 de Nöroloji profesörü olmuş, Kokainin uyuşturucu hassasını bulmuştur.

Avusturya'nın Almanya'ya ilhakından sonra bütün Almanya'dan koğulan yahudilerle beraber bu ihtiyar doktor ruhiyatçıda çıktı. İngiltere'ye davet edildi. Bunun üzerine Londra'ya gitti. Orada bir müddet ikametden sonra 23 Eylül 1939da vefat etti. Fakat eserleri ve sistemile ilim tarihinde büyük bir yer bıraktı. Yevmi hayatın psikopatolojisi bir isterinin tahlilinden bir parça, pisikoanalize dair beş ders, pisikoanaliz ve metapisikoloji tekniği, hakkında rüya tefsiri mühim eserlerinden dir.

Sistemi: Psikoanaliz

Fröyd, insanda bir gayri şuurun hakim bulunduğuna inanır. Dünyaya gelirken getirdiğimiz iptidai sevki tabiilerimizin gizlendiği yer bu sahadır. Oraya akıl ve irade, muhakeme tesir edemez. Gayri şuur akıl ve mantıka uymadan ve çocukluk devrine ait ve sevki tabii bir karakter sahibi ve cinsiyet rengine bürünmüştür. Unutmalar rüyalar, muvaffakiyetsizlikler, nevroz halleri ... Bu gayri şuurun eseridir. Gündelik hayatımızda vaki her hareketimiz ve arzumuzun bir kısmı bu gayri şuurda gizlenir. Orada hapsedilmiş olan heyecanların tesirile pek çok pisişik haller zuhur eder. Hayatımızda şuur ve gayri şuur halleri birbirine nisbetle hakimdir. Gayri şuur hakim olursa anormallık, şuur hakim olursa normallik olur.

Pisikozanaliz eskidenberi insanlarda daha ziyade kadınlarda görülen bedeni sebep arz etmeyen münhasıran ruhi sebeple bedeni ve ruhi gayri tabiiilikler tevlit eden bir hastalık malûmdur: İsteri. Eskiler bu hastalığı rahme istinat ederlerdi. Ve tedavi imkânı olmadığına kanidiler. On dukuzuncu asrın ikinci yarısından sonra ruhiyatçı doktorların pisişik hadiselerin üzerindeki tecrübeleri isteri dedikleri hastalara da tatbik edildi. Şarko, Azam, Piyer Jane Bren Heym, Broer bu işi yapan zatlardandır.

Bilhassa Fransa'da İpnnotizma üsülü ile gizli kalan ruhi halleri açıklatmağa çalıştılar. Uyutulan hasta şuurun altındaki gizli temayülleri uyutanın kudretli iradesi sayesinde söyleyor ve uyandıktan sonra da bu yaptıklarından haberdar olmuyor. Avusturya'da Broer isterikler üzerindeki tedaviyi bu yolda yapmış: Şuurdaki malum olan tefekkürat ve içtimai ruhi tesirat şuurun altında beliren ve meş'ur olana hiç uymayan temayülatı şuur baskı altına alıyor. Gizli kalan bu temayüller Broer in dediği pnömäladır. Bunların birbirine yardımla baskı altında rahatsızlığa başlarlar, gözde görmemek, lisanında konuştuğu lisan yerine pek az menus olduğu lisan hakim vaziyete gelivermek, kol ve ayaklarda adeta bir felç susuzluğa rağmen içememek gibi araz belirir. Bunlar mahpus kalan temayüllerin görünen nişaneleridir. Fakat her bir arazın hangi mahpus kalan temayülünden olduğu malûm değil. Bren Heym metodundan istifade ederek Broer katartik tedavi (hastayı ipnotizme ederek gizli temayülleri izhar ettirerek baskıdan kurtarmaktır. Daha kısa bir tabirle heyecanları boşaltmak) yoluna baş vurmuş. Fröyd işte bu pisikozanaliz üzerinde işliyor. Fakat ipnotizma üsülü yerine uyutmadan boşaltmak

çaresini aramış. İpnnotizma hem güç hem her zaman olmuyor ve normal bir yolda değil, hastayı uyutmadan hastalığının sebeplerini söyletmeğe yolunu takib ediyor. Hastaya hiç görmediğini zan ettiği zaman bildiklerinde ısrar etmek ve unutulmuş kalmış müvellidi marazları söyletmeğe. Bu usulde usanç vericidir. Fakat evvelkine nazaran daha verimlidir.

İsteriklerdeki marazın sebebi, vaktile duymuş olduğu şiddetli bir arzudur. Bu arzu içtimai ve ahlâki sebeplerle belirememiş ve bittabi hastada iki kuvvet çarpışma halinde kalamazdı. Hastanın benliği makul olmıyan bu arzuları hapsetmiş bunlar yığılmış gruplanmışlar ve birbirlerine tesir ile hastalık meydana getirecek bir halê gelmişlerdir.

Fröyd, isterikler ve nevrozların bu sebeple hastalandıklarını muhtelif tecrübeler, müşahadeler ve rüyaların tefsirile ispat ediyor. İnandığı en mühim esas şu olmuştur: İstisnasız olarak bütün zihni hadiseler bir muayyeniyete tabidir. Binaenaleyh bir fikir hastanın şuuruna sebepsiz olarak çıkamaz. Hasta iki kuvvet karşısında kalmıştır. Biri gayri şuurda ihtibas edilmiş olan intibaların şuur sahasına çıkması için sarf edilen kuvvet, diğeri şuur sahasına çıkmasına mümânaat eden mukavemet.

Mukavemet kuvvetli olmazsa şuurun altındaki izler başka kıyafete bürünerek meydana çıkarlar. İsterik ârazı bunlardır. Hapsedilmiş olan ve ancak vekilleri görünen ve birbirine bir takım zihni unsarlarla bağlı bulunan bu mahpus hatıralar zümrelerine Fröyd kompleks (mudile) diyor. Hastanın iradesini müdahale ettirmeden bu karışıklıkları açıklatmak mümkündür.

Yalnız Fröyd kendisini bir rüya tabircisi nazarile bakılmamasında çok ısrar ediyor. Her hareketin gayri şuurî hayatta bir sebebi veya hapsedilmiş bir heyecanı bulunduğuna kani olduğundan irade ve akıl baskısından azade kaldığı zaman gayri şuurun altındaki gizli temayül ve heyecanları açıklatan rüyalarada bu yolda mana vermek pek haklı olurdu. Fröyd rüyaların rüya gören için hiç yabancı olmadıklarını beyan ediyor. Eski veya yeni temayüller heyecan ve fikirlerin gayri şuurda gizlenip kaldıklarını rüya diye serbestçe ve gayri muntazam bir şekilde çıktıklarını mülâhaza etmek lâzım geldiğini ve bunlardan ezcümle cinsi arzu ve temayüllerin hastalığı meydana getiren sebep olarak ileri sürüyor. Bu fikrini gündelik hayattaki yanılmalar ve unutma gibi hiçte iradi olmayan hallerimizle teyit ediyor. Gayri iradi olan ve tefekkür mahsülü bulunmayan hallerimizin alelade bir asabiyet veya şuuruzca yapılan bir hal olarak alınması ve binaenaleyh hiç bir ruhi manası olmadığı iddiası doğru değildir. Hepsinin piskolojik bir manası vardır. O halde her hangi bir hareketimiz zihni muayyeniyet kaidesine uymaktadır. Bittabi hiç bir bünyevi sebep arzetmeyen hastalık ârazı da sebepsiz olmayacak, isteri ve nevropatların ârazıda böyle pışışik sebeplerden husül bulacaktır.

Hastalığa sebep olan komleksler, Libidolar cinsi dalâlet, Panseksüalizm

Komlekslerin herbiri maraz tevlit etmez. Marazı yapanlar hastanın sevdai hayatı ile ilgili olan cinsi arzu ve temayülleridir. Bütün hapsedilmiş arzuların maraz tevlit edebileceğine dair olan kanaeta aykırı geldiği zahabı var. Lâkin Fröyd o arzuların hepsine

yer vermekle beraber cinsi olanlarının en mühim mevki aldığıında ısrar ediyor. İnsanlar cinsî temayüllerini içtimâî tefsirlerle mümkün olduğu kadar gizlerler. Bilhassa ahlâk ve fazilet endişesi karşısında bu temayüller hapsedilmek akibetine uğrarlar, Hastalarda bunları gizliyor. Fakat pisikoanaliz yolundan giden doktora kemal saffetle beyan ve itiraf ediyorlar.

Fröyd cinsi sevki tabiinin doğuşta geldiğini ileri sürer. Çocukta henüz doğurmak fonksyonu yoktur, azası inkişaf etmemiştir. Cinsi hazlarının menbaı ağız, cilt, bevl yolu gibi uzulardır. Annesinin memesini yalnız karnını duyurmak için emmez, aynı zamanda cinsi temayüllerinide tatmin eder. Çocuk bu devirde ontarı tatmin için hiç bir vasıtaya muhtaç değildir. Kendi kendine tatmin eder. Oto - Erotizm budur. Henüz bir uzuvda temerküz etmeyen bu cinsi insiyaklara Fröyd Libido diyor. Bu sevki tabiiler bazan bir ferde zarar vermektan zevk duymakla tecelli eder. Sadizm, başkasından zarar görerek zevk almayada Mozoşizm deniyor.

Bütün bu çeşit şeyler sevki tabiilerin ilk günden itibaren tatmin edilmek ihtiyacından doğmuştur. İlk günden itibaren cinsi sevki tabiilerin teveccüh ettiği bir takım istikametler daha bulunur. Perversions (Cinsi delâlet) dedikleri şeylerde zuhur eder. Çocukluk cinsi halleri meselâ pışıikten zevk almak şekilleri olur. İçtimâî tesirlerle bu çocukluk cinsi temayülleri hapsedilir. bülügdan sonra başka şekillere bürünerek meydana çıkar. İnsanın bütün ruhî hallerinde en çok müessir olan cinsi sevki tabileridir. (Panseksüalizm) Meş'hur hayatımız sosyal varlığımız bu cinsi sevkitaibile mücadele dedir. Cinsi teşevvüşleri ve nevrozluk

bu marazi haleti ruhiyenin neticesidir .

Çocuk cinsi temayülünü tatmin için ikinci bir şahıs aramağa lüzum hissettiği zaman ilk defda ana ve babasını bulur, Ebeveynin çocuğa karşı temayülünde de yine bu tesir mevcuttur. Lâkin içtimai hayat tesirin terbiye, bunun çıkmasına mümanat eder. Nevrozlar cinsi insiyakları hakiki hayatta tatmin imkânını bulamayınca intibakta olamayınca o hazları alabilmek üzere hastalığa sığınır. Hakiki hayatta kendimizi ikna etmek için bir çok iyilikler buluyoruz, bulamadığımız tektirde hapsedilmiş arzularımıza fantezik şekiller uydurarak yaşarız. Bu fantezik hayattaki kudreti hakikat sahasına çıkabilen hayatın muaffak olmuş adamıdır: Sanat kudreti bulunan kimse bu gizli temayülün kuvvetlini hakiki hayatta muaffak kılamadığı taktirde marazî araz hasıl etmez. Hiç birisini yapamıyanlar Nevroz arazi

gösterirler.

Pisikoanaliz yolu ile tedavi edilen bütün bu kabil hastalar sinirliler, tedavilerin sonlarında doktora teessüri hallerini ihtilaçlarile birlikte açıkça ifade ederler. Hapsedilmiş olan arzularını boşaltırlar ve eskiden yaşatamadığı heyecanları izhar ile şifayap olurlar. İşte Fröyd'in pisikoanaliz tekniği budur. Fröyd'e karşı itiraz ile bu tedavi yolu ile cinsi heyecanların serbest bırakılacağı ve neticede içtimai fenalıklarada imkân verileceği bildiriyor. Lakin her ameliyatta türlü zorluk ve tehlike vardır. Tehlikesi var diye doktor ameliyattan nasıl vazgeçmiyorsa Fröyd'de pisikoanaliz tekniğinden vazgeçirimeyor.

Fröyd bu sistemile piskolojide büyük bir yenilik yapmış, yolundan gidildiği taktirde belki daha bir çok neticeler elde edilir.

HALKEVİ HABERLERİ

YENİ KOMİTA SEÇİMLERİ

İki senelik çalışma devresini bitiren evimiz komitaları için yeni seçim yapılmıştır. Bu seçimler neticesinde komitalarımıza bazı yeni ve kuvvetli arkadaşlar iltihak etmiş bulunuyor. Yeni seçilen komita üyelerimizin isimlerini aşağıda kayıt ediyoruz.

Dil, tarih, edebiyat komitesi

Umumî Müfettişlik Maarif müşaviri	Salim Atalık	Başkan
Sanat okulu öğretmeni	Osman Ocak	Delege
Lise öğretmenlerinden	Seyfi Alban	Üye
" "	Süheyl Beken	"
" "	Kâzım Baykal	"

Ar komitesi

Lise öğretmenlerinden	İbsan Ünal	Başkan ve delege
" "	Vahit Kutal	Üye
" "	Hayri Vuralhan	"
Kütüphane memuru	Edip Gürmeriç	"
Piyanist	Halit Pars	"

Gösterit komitesi

İnhisarlar fabrika müdürü	Faruk Oyman	Başkan ve delege
Umumî müfettişlik memuru	Huyrullah Eren	Üye
İskân memurlarından	Hamit Hotar	"
Cumhuriyet ilk okulu öğretmenlerinden	Ahmet Baytaş	"
Fotoğrafçı	Adil Tekin	"

Sosyal yardım komitesi

Matbaacı	Zekâi Arman	Başkan ve delege
İlbay eşi	Multerem Altıok	Üye

Diş doktoru	Mahmüt Ögel	Üye
Gazi ilk okul öğretmeni	Afife Baybars	"
Vilâyet kalemi baş kâtibi	Kemal Baran	"

Spor komitesi

Avukat	Agâh Arman	Başkan
Nümune hastanesi baş hekimi	İlhami Akcakoyunlu	Delege
Ticaret odası müdürlüğünde	Ali Özgil	Üye
Telgraf memuru	Refik Helvacı	"
Gazi ilk okulu öğretmeni	Nibat	"

Halkdershaneleri ve kurslar komitesi

Maarif Müdürü	Halil İbrahim	Başkan
Avukat	Hasip Ülgen	Delege
İlk tedrisat müfettişi	Mahmut Kumbasar	Üye
Cümluriyet ilk okulu baş öğretmeni	İsmail Hakkı	"
Süleyman Nazif ilk okulu öğretmeni	Sadık Özbek	"

Kıtapсарay ve yayın komitesi

Süleyman Nazif ilk okulu	Faik İnanç	Başkan ve delege
İnkilâp ilk okulu öğretmeni	Sabri Günay	Üye
Kız sanat oklu öğretmeni	Sacide Ceylân	"
Vilâyet memurlarından	Zehra Çağlar	"
Müfettişlik istatistik M.	A. R. Çelikmen	"

Köycülük komitesi

Umumî Müfettişlik Veteriner müşaviri	Nurettin Aral	Başkan
Doktor	Şükrü Kaya	Delege
Vilâyet Veteriner Müdürü	Rıfat Haznedaroğlu	Üye
Vilâyet ziraat memuru	Süleyman Bölükoğlu	"
Çiftçi	Baha Ocak	"

Müze ve sergi komitesi

Tüccar	Behzat Ülgen	Başkan ve delege
Yayın evi memuru	Münir Cizreli	Üye
Ziya Gökalp ilk okulu baş öğretmeni	Ömer Öner	"
Fotoğrafçı	Mehmet Tuncer	"
Ziya Göpalp ilk okulu öğretmenlerinden	Fitnat	"

Aile toplantıları

Evimiz ar şubesinin tertip ettiği aile toplantıları çok güzel olmakta ve büyük bir rağbet görmektedir. Bu toplantılarda hafif müzik parçaları çalmakta ve dans edilmektedir.

Türk Hava Kurumunun yıl dönümü

Türk hava kurumunun ve Türk kuşunun kuruluşunun yıl dönümünde Evimizde büyük bir tören yapılmış ve bu törende muhtelif hatipler tarafından hava kurumunun memleketin havacılık sahasında yapmış olduğu değerli hizmetleri ve türk kuşunun memleket müdafaasındaki önemi tebarüz ettirilmiştir. Törenin sonunda orkestramız tarafından bir konser verilmiştir.

Temsil

Gösterit kolumuz himmetin oğlu müziksel piyesini hazırlamış ve büyük bir muvaffakiyetle temsil etmiştir. Orkestramızın da iştirak ettiği bu piyes muhitimizde geniş bir alaka uyandırmıştır.

İçtimaî yardım balosu

24 Şubat cumartesi günü akşamı Evimiz salonunda verilen içtimaî yardım balosu çok parlak olmuştur. Kalabalık bir davetli kitlesinin iştirak ettiği balo geç vakite kadar derin bir neşe içinde geçmiştir.

Yıl Dönümü Törenimiz

Halkevlerinin kuruluşunun sekizinci yıl dönümü münasebetile 25 Şubat Pazar günü Evimiz salonunda muazzam bir tören yapılmış ve geniş bir davetli kitlesinin iştirak ettiği bu toplantıda muhtelif hatipler tarafından sözler ve şiirler söylenmiştir.

Fotoğraf sergisi

Müze ve sergi kolumuz tarafından tertip edilen fotoğraf sergisine 33 eserle 11 Amatör iştirak etmiştir ; jüri heyetinin seçtiği birinci, ikinci ve üçüncülüğü kazanan eserler mükâfat almışlar ve Ankara parti fotoğraf sergisine gönderilmişlerdir.

HALKEVLERİ DERGİLERİ

<u>Halkevi</u>	<u>Derginin adı</u>	<u>Halkevi</u>	<u>Derginin adı</u>
Adana	Görüşler	Giresun	Aksu
Afyon	Taşpınar	İsparta	Ün
Amasya	Yeşilirmak	İzmir	Fikirler
Antalya	Türk akdeniz	Kayseri	Erciyeş
Artvin	Çoruh	Konya	Konya
Bafra	Altın yaprak	Manisa	Gediz
Balikesir	Kaynak	Mersin	İçel
Burdur	Burdur	Milâs	Yeni milâs
Bursa	Uludağ	Muğla	Muğla
Çorum	Çorumlu	Niğde	Akpınar
Denizli	İnanç	Niksar	Ülker
Diyarbakır	Karacadağ	Trabzon	İnan
Elâzığ	Altan	Samsun	XIX mayıs
Eminönü	Yeni türk	Sinop	Diranaz
Eminönü	H. B Haberleri	Sivas	IV Eylûl
Erzurum	Ata yolu	Urla	Ocak
Eskişehir	Halkevi	Yozgat	Bozok
G. Antep	Başpınar	Zonguldak	Karaelmas

